

Posudek vedoucího Diplomové práce

Název: Political challenges of LGBT activism in post-soviet Armenia

Autor: Ashot Gevorgyan

Charakter tématu a teoreticko-metodologické zakotvení

Vývoj a překážky LGBT hnutí v Arménii není v soudobé literatuře příliš zpracováno, což zvyšuje relevanci zvoleného tématu práce. Konkrétně si autor za svůj cíl stanovuje analýzu diskurzivní struktury politických příležitostí na úrovni arménské politické elity, která vzhledem ke kulturním ideovým vzorcům zakořeněným v arménské společnosti představuje jednu z hlavních výzev a současně překážek pro rozvoj tamního LGBT hnutí.

V tomto smyslu autor zcela adekvátně volí metodu diskurzivní analýzy písemných a ústních projevů členů vlády a reprezentantů arménského parlamentu a zasazuje ji do teoretického rámce teorie struktury politických příležitostí. Právě tato teorie je vhodná také pro naplnění druhého cíle práce, jímž je vysledovat možné dopady politického diskurzu na dynamiku (konkrétně sílu a jednotu) arménského LGBT hnutí. Určitou výtkou je, že tuto část práce autor opírá v podstatě o práci jednoho autora (Meyer), což vzhledem k množství autorů, jež se dané teorii věnují, považují za ochuzující.

V metodologické části také autor transparentně představuje datový korpus textů, na nichž je vystavěna následná diskurzivní analýza. Ačkoliv zdrojová základna není v tomto ohledu příliš široká, zcela jistě se jeví jako dostačující pro názornou demonstraci převládajícího typu diskurzu politických elit směrem k LGBT komunitě v Arménii. Samotná analýza diskurzu obsahuje vlastní interpretace a hodnocení autora, což je pozitivní. Na druhé straně, kontextuální zasazení diskurzu by mělo být propracovanější. V tomto smyslu autor pouze občasně poukazuje na nacionalistický a religiózní charakter arménské kultury, jež výrazně determinuje obsahový charakter politického diskurzu, jakož i celkové naladění arménské společnosti vůči LGBT komunitě.

Pokud jde o zodpovězení druhého cíle autor volí metodu diachronní komparace, kdy klíčovým časovým mezníkem srovnávaných období je zvolení nové vlády, která na rozdíl od předchozí spíše proevropsky naladěné přijala výrazně nacionalistický diskurz s přátelským vztahem k Rusku. Právě obměna vlády se ve vztahu k autorově cíli jeví jako klíčová, neboť proevropsky naladěná vláda se v rámci snahy o přičlenění k EU zavázala plnit řadu dohod v rámci oblasti

lidských práv, což zahrnovalo také práva LGBT komunity. Naopak nově zvolená nacionalistická vláda se netajila svým konzervativním a výrazně odmítavým přístupem k LGBT komunitě a jejich požadavkům.

Autor z tohoto důvodu nejprve komparuje samotný diskurz elit s cílem zjistit, zda mezi zvolenými obdobími došlo k nějaké zásadní proměně v charakteru politického diskurzu vůči LGBT hnutí a posléze přistupuje ke komparaci charakteristik vlastních hnutí. Za tímto účelem byla kritéria komparace vyvozena z teorie mobilizace zdrojů sociálních hnutí (SH), která autorovy umožnila prozkoumat sílu a jednotu daného hnutí. Konkrétními analyzovanými indikátory byly lidské a finanční zdroje, (ne)jednota hnutí sledovaná prostřednictvím potenciální koordinace aktivit organizací sociálního hnutí (SMOs) a počet organizovaných protestních událostí. V tomto smyslu je postup autora systematický a logický. Ačkoliv analýza není příliš hluboká, vzhledem k relativně nedávnému vzniku onoho hnutí a pochopitelnému nedostatku dat, se jeví pro účely bakalářské práce jako dostačující. Zejména ocenitelná je autorova snaha získat data v rámci terénního výzkumu přímo v Arménii během stáže v jedné ze zkoumaných organizací. Autor realizoval rozhovor s jedním z klíčových představitelů hnutí a současně získal přístup k řadě informací prostřednictvím působení v dané organizaci. Právě v tomto ohledu je práce přínosná.

Práce se zdroji

Na druhé straně, nemalým problémem práce jsou nedostatky v citování. Autor místy uvádí jen mírně pozměněné přímé citace z textů, aniž by je však označil uvozovkami, přičemž někdy lze pochybovat o tom, zda skutečně cituje z originálních zdrojů, neboť rozsah stránkování je příliš široký a komplikuje tak jejich identifikaci. Navíc onen rozsah a obsahové znění citovaných pasáží je v několika případech identicky shodné se sekundárními zdroji, jež originální zdroje a teorie v nich rozvinuté pouze popisují. Tento problém nacházíme především v teoretické části textu. V textu jsem také narazila na zdroj, na který autor v textu sice odkazuje, ale nenachází se v závěrečném seznamu pramenů a literatury (Sheigal 2000). Hned v úvodní části je poté pasáž, která se prakticky shoduje s jiným textem, na nějž autor neodkazuje. Jedná se ovšem pouze o několik vět a dané pochybení představuje v rámci celého textu výjimku.

Přes tyto nedostatky, které výrazně snižují kvalitu textu a je třeba je hodnotit kriticky, se domnívám, že práce naplňuje základní standardy pro obhájení, a to především vzhledem ke snaze autora originálně uchopit doposud nepříliš zpracované téma.

Analytická část se opírá o věcné argumenty a originální data většinově sesbíraná při pobytu v Arménii a doplněná o některé sekundární zdroje dostupné na internetu.

Struktura práce je logická a přehledná. Autor také naplňuje své cíle práce. Ačkoliv autor explicitně neanalyzoval dopad politického diskurzu na sílu hnutí, neboť nekontroloval ani pro další potenciální vlivné proměnné ani nezkoumal kauzální mechanismy propojující diskurzivní strukturu politických příležitostí a dynamiku hnutí, z jeho srovnání jasně vyplynulo, že daný diskurz nemá zásadní dopad na sílu hnutí v daném období. I přes více méně konstantní diskurz netolerance vůči LGBT komunitě ze strany arménských politických elit autor zaznamenal rostoucí sílu hnutí jak na straně zdrojové základny, tak také co do počtu realizovaných protestních aktivit.

Z hlediska formálního práce obsahuje místy překlepy, nekompletní či obtížně srozumitelné věty. Celkově se však jedná spíše o výjimky a tyto chyby nesnižují celkovou srozumitelnost textu.

Práci tedy s určitými výtkami doporučuji k obhajobě.

Barbora Vališková

Ve Vrchlabí 6.8.2018